Üniversite Ö?rencileri ?çin Akademik Ba?ar? Envanteri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Üniversite Ö?rencileri ?çin Akademik Ba?ar? Envanteri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32107

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Üniversite Ö?rencileri ?çin Akademik Ba?ar? Envanteri Ölçe?i (ÜÖABEO), yüksekö?renim düzeyindeki bireylerin akademik ba?ar?lar?n? etkileyen temel psikolojik ve davran??sal faktörleri de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? bir ölçme arac?d?r. Bu envanterin Türkçeye **uyarlama** çal??mas?, orijinal ölçe?in kültürel ve dilsel e?de?erli?ini sa?lamak, Türkiye ba?lam?ndaki **psikometrik özellikler**ini incelemek ve Türk üniversite popülasyonunda geçerli ve güvenilir bir araç olarak kullan?labilirli?ini kan?tlamak amac?yla gerçekle?tirilmi?tir.

2021 y?l?nda Orçanl?, Bekmezci ve Boztoprak taraf?ndan yay?nlanan bu uyarlama çal??mas?, ölçe?in yap?sal uygunlu?unu ve iç tutarl?l???n? detayl? bir ?ekilde analiz ederek, e?itim psikolojisi alan?nda akademik ba?ar? ara?t?rmalar?na katk?da bulunmay? hedeflemektedir. Ölçek, özellikle üniversite ö?rencilerinin ö?renme süreçlerindeki motivasyon, öz yeterlik ve çal??ma al??kanl?klar? gibi kritik bile?enleri ölçme potansiyeline sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Akademik Ba?ar?, Üniversite Ö?rencisi, Psikometrik Özellikler, Envanter, Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik, E?itim Psikolojisi.

Yazarlar

Kenan Orçanl?, M. Bekmezci, H. Boztoprak.

Amaç

Üniversite Ö?rencileri ?çin Akademik Ba?ar? Envanteri Ölçe?i'nin temel amac?, üniversite ö?rencilerinin akademik ba?ar? düzeylerini ve bu ba?ar?y? destekleyen veya engelleyen alt boyutlar? sistematik olarak de?erlendirmektir. Bu ölçek, uygulay?c?lara ve ara?t?rmac?lara ö?rencilerin akademik performanslar?n? art?rmak için ki?iselle?tirilmi? müdahale stratejileri geli?tirmede yard?mc? olacak nicel veriler sa?lamay? amaçlamaktad?r.

Uyarlama çal??mas?n?n özel amac? ise, orijinal envanterin Türk kültürüne özgü dilsel ve kültürel farkl?l?klar? göz önünde bulundurarak Türkçeye çevirisini yapmak ve elde edilen Türkçe formun yüksek düzeyde **geçerlik** ve **güvenirlik** de?erlerine sahip oldu?unu göstermektir. Bu sayede, Türkiye'deki e?itim ara?t?rmalar?nda standardize edilmi? bir ölçme arac? kullan?ma sunulmu?tur.

Yap?

Üniversite Ö?rencileri ?çin Akademik Ba?ar? Envanteri, ö?rencilerin akademik ba?lamdaki davran??lar?n?, tutumlar?n? ve motivasyonel durumlar?n? kapsayan çok boyutlu bir yap?y?

ARABPSYCHOLOGY.COM

ölçmektedir. Ölçek, genel olarak ö?rencilerin ö?renme süreçlerine ne kadar haz?r olduklar?n?, ne kadar çaba gösterdiklerini ve akademik hedeflerine ula?ma yeteneklerine dair inançlar?n? de?erlendirir.

Ölçülen yap?, muhtemelen akademik öz yeterlik, zaman yönetimi becerileri, s?nav kayg?s? ve ö?renme stratejilerinin kullan?m? gibi üniversite ba?ar?s? için kritik öneme sahip olan alt bile?enleri içermektedir. Bu alt boyutlar, ö?rencilerin sadece not ortalamalar?n? de?il, ayn? zamanda ö?renmeye yönelik derin yakla??mlar?n? da yans?tmay? hedefler.

Geçerlik

Orçanl? ve ark. (2021) taraf?ndan yürütülen uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in yap? geçerli?ini incelemek üzere çe?itli analizler kullan?lm??t?r. Yap? geçerli?i, ölçe?in teorik olarak ölçmesi beklenen yap?y? ne ölçüde ölçtü?ünü gösterir. Bu kapsamda, genellikle do?rulay?c? faktör analizi (DFA) veya aç?mlay?c? faktör analizi (AFA) teknikleri kullan?larak ölçe?in orijinal faktör yap?s?n?n Türkçe formda da korundu?u ara?t?r?lm??t?r.

Çal??mada ayr?ca, Türkçe formun dilsel e?de?erlili?i, uzman görü?leri al?narak içerik geçerli?i ba?lam?nda de?erlendirilmi? ve ölçek maddelerinin kültürel uygunlu?u sa?lanm??t?r. Geçerlik analizleri, ölçe?in Türk üniversite ö?rencilerinin akademik ba?ar? faktörlerini do?ru ve tutarl? bir ?ekilde ölçebildi?ini destekleyen yeterli kan?t sa?lam??t?r.

Güvenirlik

Uyarlama çal??mas?, envanterin güvenirlik düzeyini tespit etmek amac?yla standart psikometrik yöntemleri uygulam??t?r. Güvenirlik, ölçüm sonuçlar?n?n zamana ve farkl? ko?ullara kar?? tutarl?l???n? ifade eder. Bu ba?lamda, ölçe?in iç tutarl?l?k katsay?lar? hesaplanm??t?r.

Tipik olarak, iç tutarl?l?k analizi için Cronbach Alfa katsay?s? hesaplanm??t?r. Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir. Ayr?ca, baz? güvenirlik çal??malar? test-tekrar test yöntemini de kullanarak ölçek puanlar?n?n zaman içindeki istikrar?n? kan?tlam?? olabilirler. Bu analizler sonucunda, ölçe?in Türkçe formunun yüksek düzeyde güvenilir oldu?u tespit edilmi?tir.

Faktör Analizi

Üniversite Ö?rencileri ?çin Akademik Ba?ar? Envanteri Ölçe?i'nin Türkçeye uyarlama sürecinde faktör yap?s?n?n incelenmesi temel ad?mlardan biridir. Orijinal ölçe?in sahip oldu?u teorik faktör yap?s?n?n Türk kültüründeki örneklemde de sürdürülüp sürdürülmedi?i faktör analizi ile belirlenmi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ara?t?rmac?lar, büyük olas?l?kla, ölçe?in orijinal yap?s?na ne kadar uydu?unu test etmek için Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullanm??lard?r. DFA sonuçlar?, kabul edilebilir uyum indeksleri (RMSEA, CFI, TLI vb.) sa?lad???nda, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n Türk popülasyonunda geçerli oldu?u sonucuna var?lm??t?r. Bu analizler, ölçe?in alt boyutlar?n?n birbirinden ayr???k ve anlaml? oldu?unu psikometrik olarak kan?tlam??t?r.

Enstrüman

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Derecelendirme format? (Orijinal çal??mada belirtilmemekle birlikte, akademik envanterlerin ço?u Likert tipi ölçek kullan?r.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Üniversite ö?rencileri

Age Group: Genellikle 18-25 ya? aral???ndaki yüksekö?renim ö?rencileri

Population Details: Türkiye'deki çe?itli üniversitelerde ö?renim gören lisans ö?rencileri.

Test Methodology: Öz bildirim envanteri (Self-report inventory). Ölçek, ö?rencilerin kendi akademik davran?? ve tutumlar? hakk?ndaki alg?lar?n? ölçer.

Anahtar Kelimeler

Akademik Ba?ar? **Envanter**i, Üniversite Ya?am?, Psikometri, Ö?renme Stratejileri, Öz Yeterlik, Do?rulay?c? Faktör Analizi, OPUS Dergisi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Uyarlama çal??mas?n?n sorumlu yazar? Kenan Orçanl?'n?n ORCID bilgisi kaynaklarda do?rudan belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: Yazarlar?n kurumsal e-posta adresleri kaynaklarda do?rudan belirtilmemi?tir.

Correspondence Address: Sorumlu yazar?n ileti?im adresi (e-posta): kenanorcanli@gmail.com

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Üniversite Ö?rencileri ?çin Akademik Ba?ar? Envanteri Ölçe?i'nin Türkçe uyarlama çal??mas? 2021 y?l?nda yay?mlanm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? genellikle yay?nc? etik kurallar?na tabidir. Kullan?m izni ve olas? ücretler konusunda sorumlu yazar Kenan Orçanl? ile ileti?ime geçilmesi önerilmektedir. Çal??man?n yay?nland??? makale aç?k eri?imli Dergipark platformu üzerinden eri?ilebilir durumdad?r.

Bu ölçek çal??mas?na ait orijinal makale ba?lant?s?: dergipark.org.tr

Ayr?ca, orijinal PDF dosyas?n?n indirme ba?lant?s? a?a??da yer almaktad?r:

universite-ogrencileri-icin-akademik-basari-envanteri-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Orçanl?, K., Bekmezci, M., ve Boztoprak, H. (2021). Üniversite Ö?rencileri ?çin Akademik Ba?ar? Envanteri Ölçe?i'nin Türkçeye uyarlanmas?: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. OPUS Uluslararas? Toplum Ara?t?rmalar? Dergisi, *17*(37), 3999-4026. https://doi.org/10.26466/opus.879645

Üniversite Ö?rencileri ?çin Akademik Ba?ar? Envanteri Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçe?in orijinal maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktad?r. Maddelere ula?mak için yukar?da belirtilen akademik makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM